

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри обліку та аудиту

Протокол № 17 від "4" серпня 2018 р.

Зав. кафедри

Т.В. Кожухова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів **ECTS 4**

Розробник: Шендригоренко М.Т.
доцент кафедри обліку та аудиту,
к.е.н., доцент

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Вибіркова для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, години	30
Практичні/семінарські, годин	30
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	60
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	4
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета - формування системи знань з теоретичних питань організації фінансового аналізу діяльності суб'єктів господарювання його методології, практичних навичок ведення аналітичного процесу.

Завдання: ознайомлення з теоретичними основами фінансового аналізу; дослідження методичного інструментарію фінансового аналізу; вивчення видів фінансового аналізу та його інформаційного забезпечення; дослідження методики аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання; ознайомлення з етапами аналізу грошових потоків; дослідження методики аналізу фінансовий результатів діяльності суб'єктів господарювання; дослідження методики аналізу інвестиційної привабливості підприємства; ознайомлення з порядком прогнозування фінансового стану підприємства.

Предмет: сукупність теоретичних, методичних та організаційних аспектів фінансового аналізу діяльності підприємств.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Зміст, предмет і завдання фінансового аналізу

Тема 2. Методичний інструментарій фінансового аналізу

Тема 3. Види фінансового аналізу та інформаційне забезпечення

Тема 4. Аналіз фінансового стану суб'єктів господарювання

Тема 5. Аналіз грошових потоків

Тема 6. Аналіз фінансовий результатів діяльності суб'єктів господарювання

Тема 7. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства

Тема 8. Прогнозування фінансового стану підприємства

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади фінансового аналізу					
Тема 1. Зміст, предмет і завдання фінансового аналізу	10	2	2	-	6
Тема 2. Методичний інструментарій фінансового аналізу	14	4	4	-	6
Тема 3. Види фінансового аналізу та інформаційне забезпечення	18	4	4	-	10
Разом за змістовим модулем 1	42	10	10	-	22
Змістовий модуль 2. Практичні засади фінансового аналізу					
Тема 4. Аналіз фінансового стану суб'єктів господарювання	14	4	4	-	6
Тема 5. Аналіз грошових потоків	16	4	4	-	8
Тема 6. Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання	16	4	4	-	8
Тема 7. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства	16	4	4	-	8
Тема 8. Прогнозування фінансового стану підприємства	16	4	4	-	8
Разом за змістовим модулем 2	78	20	20	-	38
Усього годин	120	30	30	-	60

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади фінансового аналізу		
1	Семінар – розгорнута бесіда Наукова парадигма сучасного фінансового аналізу	2
2	Семінар – дискусія Методика і методологія фінансового аналізу	2
3	Семінар з виконанням практичних завдань Практичне використання методів фінансового аналізу	2
4	Семінар з виконанням практичних завдань Стратегічний аналіз, експрес - аналіз, дискримінантний аналіз та SWOT-аналізу в оцінках фінансового стану	2
5	Семінар з виконанням практичних завдань Інформаційні ресурси фінансового аналізу за даними бухгалтерського обліку і фінансової звітності	2

Змістовий модуль 2. Практичні засади фінансового аналізу		
6	Семінар з виконанням практичних завдань Аналіз активів і пасивів як завдання аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання	2
7	Семінар з виконанням практичних завдань Аналіз фінансової стійкості, платоспроможності і кредитоспроможності підприємства	2
8	Семінар з виконанням практичних завдань Грошові потоки підприємства як об'єкт фінансового аналізу	2
9	Семінар з виконанням практичних завдань Аналізу руху грошових потоків та оптимізація їх величини	2
10	Семінар з виконанням практичних завдань Зміст, завдання і джерела інформації аналізу фінансових результатів	2
11	Семінар з виконанням практичних завдань Методика аналізу фінансових результатів діяльності підприємства	2
12	Семінар з виконанням практичних завдань Зміст, завдання та напрями аналізу інвестиційної діяльності	2
13	Семінар з виконанням практичних завдань Методика аналізу інвестиційної діяльності підприємства та визначення ефективності інвестиційної стратегії	2
14	Семінар з виконанням практичних завдань Аналітичне забезпечення фінансового планування і прогнозування фінансового стану підприємства	2
15	Семінар - дискусія Аналіз у системі фінансового ризик - менеджменту	2
Всього		30

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, наукової й періодичної літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної, податкової, бухгалтерської інформації щодо діяльності промислових підприємств Дніпропетровської області.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських (практичних) занять	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади фінансового аналізу			
Семінар – розгорнута бесіда Наукова парадигма сучасного	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: фінансовий аналіз у системі економічних знань і господарської практики; становлення і розвиток фінансового аналізу в Україні; предмет, об'єкти, суб'єкти та основні	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання

фінансового аналізу		завдання фінансового аналізу Джерело [1-7]. [23,24]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	доповідей
Семінар - дискусія Методика і методологія фінансового аналізу	3	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: метод, методика і методологія фінансового аналізу; класифікація методів і прийомів фінансового аналізу. Джерело: [1-7]. [24]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар з виконанням практичних завдань Практичне використання методів фінансового аналізу	3	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: моделювання факторного фінансового аналізу; порядок практичного використання методичних прийомів фінансового аналізу. Джерело: [1-7]. [8-19]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Методи фінансового аналізу: характеристика, переваги і недоліки практичного використання».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних завдань Стратегічний аналіз, експрес - аналіз, дискримінантний аналіз та SWOT-аналізу в оцінках фінансового стану	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: видові характеристики фінансового аналізу; стратегічний фінансовий аналіз; експрес-аналіз; дискримінантний аналіз; застосування SWOT-аналізу в оцінках фінансового стану. Джерело: [1-7]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Види фінансового аналізу та їх практичний аспект»	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних завдань Інформаційні ресурси фінансового аналізу за даними бухгалтерського обліку і фінансової звітності	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: класифікація інформації фінансового аналізу; інформаційні ресурси фінансового аналізу за даними бухгалтерського обліку і фінансової звітності; організаційно - інформаційна модель фінансового аналізу; організація фінансового аналізу суб'єктами господарювання. Джерело: [1-7]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Інформаційні ресурси фінансового аналізу».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 1	22		
Змістовий модуль 2. Практичні засади фінансового аналізу			
Семінар з виконанням практичних завдань Аналіз активів і пасивів як	3	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: зміст та особливості аналізу фінансового стану господарюючих суб'єктів; інформаційна база аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання; аналіз активів; аналіз пасивів підприємства.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних задач

завдання аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання		Джерело: [1-7].[8 - 19]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Методичні прийоми аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання».	
Семінар з виконанням практичних завдань Аналіз фінансової стійкості, платоспроможності і кредитоспроможності підприємства	3	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: аналіз фінансової стійкості підприємства; аналіз платоспроможності підприємства; експрес-аналіз фінансового стану. Джерело: [1-7].[8 - 19]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання схеми «Аналіз фінансового стану підприємства».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних задач
Семінар з виконанням практичних завдань Грошові потоки підприємства як об'єкт фінансового аналізу	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: зміст грошових потоків, їх класифікація і завдання управління; аналіз руху грошових потоків. Джерело: [1-7].[20- 25]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Етапи аналізу грошових потоків підприємства».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних задач
Семінар з виконанням практичних завдань Аналізу руху грошових потоків та оптимізація їх величини	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: факторний аналіз зміни грошових потоків; прогнозування та оптимізація грошових потоків. Джерело: [1-7].].[23,24]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Резерви оптимізації грошового потоку підприємства».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних задач
Семінар з виконанням практичних завдань Зміст, завдання і джерела інформації аналізу фінансових результатів	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: значення, завдання та джерела аналізу фінансових результатів; оцінка рівня та динаміки показників прибутку. Джерело: [1-7]. [23,24]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Характеристика інформаційних джерел для аналізу фінансових результатів підприємства».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних задач
Семінар з виконанням практичних завдань Методика аналізу фінансових результатів діяльності підприємства	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: аналіз рівня беззбитковості; аналіз використання прибутку; аналіз і оцінка виробничого та фінансового левериджу. Джерело: [1-7]. [20-24]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Методичні прийоми та послідовність аналізу фінансових результатів підприємства».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних задач

Семінар з виконанням практичних завдань Зміст, завдання та напрями аналізу інвестиційної діяльності	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: сутність, значення та необхідність аналізу інвестиційної діяльності підприємства; оцінка інвестиційної привабливості та інвестиційної активності підприємства. Джерело: [1-7]. [20 -25]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Інвестиційна діяльність підприємства: завдання та характеристика методів аналізу».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних задач
Семінар з виконанням практичних завдань Методика аналізу інвестиційної діяльності підприємства та визначення ефективності інвестиційної стратегії	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: методи аналізу ефективності інвестиційної діяльності; аналіз обсягу і структури фінансових інвестицій; оцінка ефективності фінансового інвестування. Джерело: [1-7]. [16,17]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання схеми «Методика і етапи аналізу інвестиційної діяльності підприємства».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних задач
Семінар з виконанням практичних завдань Аналітичне забезпечення фінансового планування і прогнозування фінансового стану підприємства	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: сутність прогнозування фінансового стану підприємства; методи прогнозування фінансового стану підприємства. Джерело: [1-7]. [16,17]. [20 - 25]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання таблиці «Порядок прогнозування фінансового стану підприємства».	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних задач
Семінар - дискусія Аналіз у системі фінансового ризик - менеджменту	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: особливості оцінки інфляційних процесів; аналіз у системі фінансового ризик-менеджменту. Джерело: [1-7],[20- 25]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання доповідей
Разом змістовий модуль 2	38		
Разом	60		

підприємстві																				
8. Уміння обчислювати економічні показники і користуватися ними при оцінці діяльності підприємства		+												+						+
9. Уміння визначати відхилення економічних показників та встановлювати їхні причини		+													+					+
10. Розуміння факторів, що впливають на формування економічних показників та взаємозв'язок між ними		+											+							+
11. Уміння узагальнювати резерви поліпшення економічних показників діяльності підприємства		+												+						+
12. Уміння роботи економічно грамотні висновки за результатами аналізу господарської діяльності підприємства		+																+		+

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	-	-	1	-	-	1
Тема 2	-	-	1	-	-	1
Тема 2	-	1	-	7	-	8
Тема 3	-	1	1	-	-	2
Тема 3	-	1	-	-	5	6
Разом змістовий модуль 1	-	3	3	7	5	18
Змістовий модуль 2						
Тема 4	-	1	1	-	-	2
Тема 4	-	1	1	-	-	2
Тема 5	-	1	1	-	-	2
Тема 5	-	1	1	-	-	2
Тема 6	-	1	1	-	-	2
Тема 6	-	1	1	-	-	2
Тема 7	-	1	1	-	-	2
Тема 7	-	1	1	8	-	10
Тема 8	-	1	1	-	-	2
Тема 8	-	-	1	-	5	6
Разом змістовий модуль 2	-	9	10	8	5	32
	-	12	13	15	10	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Єпіфанова І.Ю., Джеджула В.В. Фінансовий аналіз та звітність : практикум / І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула . – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 143 с.
2. Косова Т.Д., Сіменко І.В. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / Т. Д. Косова, І. В. Сіменко. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 440 с.
3. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] /М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с.
4. Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2014. – 536 с.
5. Отенко І. П. Фінансовий аналіз : [навч. посіб.] / І. П. Отенко, Г.Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 156 с.
6. Тринька Л.Я. Фінансовий аналіз: [навч. посіб/] /Л.Я. Тринька, О.В. Іванчук (Липчанська). – К.: Алерта, 2014. – 768 с.
7. Тігова Т.М., Селіверстова Л.С., Процюк Т.Б. Аналіз фінансової звітності: [навч. посіб.] /Т.М. Тігова , Л.С. Селіверстова, Т.Б. Процюк. - К.: Центр учбової літератури, 2017. - 268 с.

Допоміжна

8. Безугла Т.В. «Економічна стійкість» та «Фінансова стійкість» / Т.В. Безугла // Молодий вчений. – 2014. – № 3(06). – С. 32-34.
9. Вознюк А.О. Фінансова стійкість та її значення для економічного розвитку і безпеки підприємства / А.О. Вознюк // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. – 2012. – Вип. 9 (1). – С. 164-169.
10. Ігнатишин М.В. Фінансова стійкість підприємства як гарантія забезпечення платоспроможності / М.В. Ігнатишин, О.В. Алтухова //

Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка. – 2014. – Вип. 2. – С. 104-112.

11. Кремень В.М. Оцінювання фінансової стійкості підприємства / В.М. Кремень, С.Я. Щепетков // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – №1 (115). – С. 107-115.
12. Курганський К.С. Фінансова стійкість підприємства: застосування апарату нечіткої логіки для прогнозування банкрутства / К.С. Курганський // Моделювання та інформаційні системи в економіці. – 2011. – Вип. 85. – С. 185-199.
13. Лещук В.П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: [навч. посіб.] / В.П.Лещук. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 504 с.
14. Мелень О.В. Фінансова стійкість підприємства як одна із складових його економічної безпеки / О.В. Мелень, Ю.В. Сидоренко // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. 2013. – № 66. – С. 160-165.
15. Сметанюк О.А. Фінансова стійкість в системі фінансової безпеки підприємства /О.А. Сметанюк, С.О. Кругляк // Економічний простір. – 2014. – № 85. – С. 187-196.
16. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / Ю.М. Тютюнник. – К.: Знання, 2012. – 815 с.
17. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / [Буряк П.Ю., Васьківська К.В., Ясіновська І.Ф., Пасінович І.І.]. – Л. : Вид. Ліга - Прес, 2011. – 308 с.
18. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / За заг. ред. Школьник І.О. [І.О. Школьник, І.М. Боярко, В.О. Дейнека та ін.] - К.: «Центр учбової літератури», 2016. - 368 с.
19. Школьник І.О. Фінансовий аналіз : [навч. посіб.] / За заг. ред. Школьник І.О. [І.О. Школьник, І.М. Боярко, О.В. Дейнека та ін.] – К. :«Центр учбової літератури», 2016. – 368 с.

Інформаційні ресурси

20. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний сайт – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua> – Назва з екрана.
21. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрана.
22. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.
23. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>. – Назва з екрана.
24. Електронний фонд Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua> – Назва з екрана.
25. Фінансовий аналітик-сервіс [Електронний ресурс]. – Режим доступу:www.fas.com.ua – Назва з екрана.